

VŠEOBECNÉ ZMLUVNÉ PODMIENKY PRE DOPRAVCOV

(ďalej len „VZP“)

medzi:

DHL Freight Slovakia s. r. o.

Galvániho 17/B

821 04 Bratislava

IČO: 53186931

DIČ: 2121354785

IČ DPH: SK2121354785

Obchodný register Mestského súdu Bratislava III, vložka číslo: 147969/B

(ďalej len „DHL“)

a

Dopravcom

1 Základné ustanovenia

- 1.1 Tieto VZP sú a budú neoddeliteľnou súčasťou jednorazovej Zmluvy (na základe konkludentne prijatej alebo potvrdenej objednávky) alebo dlhodobej zmluvy (ďalej spoločne len „Zmluva“) uzatvorenej medzi DHL a Dopravcom vykonávajúcim prepravu tovaru s výnimkou Dopravcu, ktorý má s DHL podpísanú písomnú verziu VZP, v tomto prípade medzi DHL a Dopravcom namiesto týchto VZP platí a uplatňuje sa znenie písomnej verzie VZP. Pokiaľ jednotlivá Zmluva neustanovuje inak, spravujú sa právne vzťahy medzi DHL a Dopravcom ustanoveniami týchto VZP s výnimkou Dopravcu, ktorý má s DHL podpísanú písomnú verziu VZP, v tomto prípade medzi DHL a Dopravcom namiesto týchto VZP platí a uplatňuje sa znenie písomnej verzie VZP.
- 1.2 Dopravca vystupuje ako dodávateľ DHL. Priamy kontakt medzi Dopravcom a zákazníkom DHL je zakázaný. Ak iniciátorom kontaktu bude zákazník DHL, Dopravca je povinný o tejto skutočnosti/ponuke ihneď informovať DHL a to písomnou formou. V prípade ak Dopravca uzatvorí so zákazníkom DHL v čase trvania Zmluvy alebo v období 1 rok od jej ukončenia zmluvu o preprave alebo zasielateľskú zmluvu alebo inú zmluvu, na základe ktorej Dopravca vykoná resp. prevezme záväzok vykonať prepravu pre zákazníka DHL resp. takúto prepravu sprostredkuje priamo so zákazníkom DHL, DHL má právo požadovať od Dopravcu zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške **10.000,- EUR** za každé jednotlivé porušenie povinnosti a/alebo je oprávnená odstúpiť od Zmluvy a/alebo týchto VZP.
- 1.3 Prepravovaným tovarom budú výrobky, charakterizované ako citlivé na dopravu a zaobchádzanie, bližšie špecifikované v nákladnom liste, resp. nákladnom liste CMR. Dopravca zodpovedá za adekvátne, odbornej starostlivosti zodpovedajúce zaobchádzanie s tovarom a spôsob jazdy vodičov, ktorý bude rešpektovať vyššie uvedený druh/povahu prepravovaných výrobkov. Dopravca sa zaväzuje vykonať prepravu vozidlom, ktorého technický stav zodpovedá aplikovateľným predpisom a normám v SR a krajinách transportu a ktoré spĺňa podmienky uvedené v týchto VZP. Dopravca je povinný vybaviť všetky vozidlá a osoby, ktoré použije na plnenie svojich záväzkov dokladmi potrebnými pre riadne splnenie Zmluvy a týchto VZP. Dopravca je povinný použiť na prepravu tovaru výhradne vozidlá vybavené:
 - funkčným fabricky inštalovaným uzamykaním vozidla
 - funkčným, GPS zariadením v ťahači a/alebo v návese, pričom GPS systém musí fungovať na najvyššej možnej úrovniDopravca môže v prípade objednávky celovozovej prepravy vo vozidle prepravovať výlučne tovar podľa objednávky DHL. Preprava tovaru iného druhu a iných subjektov bez predchádzajúceho písomného súhlasu DHL je prísne zakázaná.

Porušenie povinností podľa ustanovení tohto bodu VZP sa považuje za závažné porušenie povinností Dopravcu, pričom DHL má právo odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP a/alebo právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty do výšky **1.000,- EUR** za každé jednotlivé porušenie povinnosti.
- 1.4 Pokiaľ má byť tovar prečlený, Dopravca je povinný presne dodržiavať pokyny DHL, pričom ak ich nedodržanie bude mať za následok vznik škody pre DHL alebo zákazníka DHL, resp. ak DHL alebo zákazníkovi DHL vzniknú v súvislosti s nedodržaním pokynov Dopravcom náklady, ako napr. colné penále, zvýšené náklady za prečlenenie a iné, je Dopravca povinný tieto uhradiť DHL do 15 dní odo dňa doručenia výzvy na ich úhradu.
- 1.5 Dopravca na vlastné náklady a zodpovednosť zabezpečí, aby všetky prepravy vykonávané pre DHL boli realizované plne v súlade s právnou úpravou platnou v SR a krajinách transportu najmä, nie však výlučne s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 zo dňa 15.03.2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia rady (EHS) č.3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85. V prípade porušenia tejto povinnosti je Dopravca povinný nahradiť všetku škodu a náklady, ktoré DHL a/alebo zákazníkovi DHL v súvislosti s porušením tejto povinnosti vzniknú.
- 1.6 Dopravca je povinný zabezpečiť spojenie s jeho vodičmi v akýkoľvek moment prostredníctvom mobilného telefónu. V prípade porušenia tejto povinnosti Dopravcom má DHL právo odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP .

2 Objednávanie prepravy

- 2.1 DHL objednáva jednotlivé prepravy objednávkou zasielanou Dopravcovi e-mailom alebo faxom, pričom objednávka okrem iných všeobecných náležitostí môže obsahovať konkrétne požiadavky, ktoré sú špecifické pre prepravovaný tovar. Patrí medzi ne napríklad údaj o požadovanom presnom čase pristavenia vozidla na nakládku, o požadovanom presnom čase vykládky tovaru u príjemcu, prípadne špecifikáciu vybavenia vozidla.
- 2.2 Dopravca je povinný písomne ihneď potvrdiť objednávku a to prostredníctvom faxu alebo e-mailu zaslaním skenu Dopravcom podpísanej a potvrdenej objednávky, najneskôr však do 1 hodiny po jej odoslaní spoločnosťou DHL. Na potvrdenej objednávke uvedie Dopravca EČV vozidla, ktoré vykoná prepravu, meno vodiča, mobilné telefónne číslo na vodiča, prípadne jeho ďalšie identifikačné údaje podľa požiadaviek DHL.
- 2.3 Akceptovaním objednávky Dopravca garantuje dodržanie požadovaného termínu dodania tovaru príjemcovi. Dopravca vyhlasuje a zodpovedá za to, že dodržanie termínu dodania tovaru príjemcovi je schopný zabezpečiť v súlade požiadavkami VZP a Zmluvy.
- 2.4 DHL je oprávnená oznámením zaslaným Dopravcovi e-mailom alebo faxom zrušiť zaslanú objednávku prepravy resp. Zmluvu a to za nasledovných podmienok:
- 2.4.1 v prípade, ak DHL zašle Dopravcovi zrušenie do 4 hodín pred požadovaným časom pristavenia vozidla na nakládku, Zmluva alebo objednávka sa ruší od počiatku bez akýchkoľvek sankcií či inej zodpovednosti DHL a bez akýchkoľvek nárokov Dopravcu.
- 2.4.2 v prípade, ak DHL zašle Dopravcovi zrušenie menej ako 4 hodiny pred požadovaným časom pristavenia vozidla na nakládku, Zmluva alebo objednávka sa ruší od počiatku a Dopravca má právo požadovať od DHL úhradu paušalizovanej náhrady škody vo výške určenej ako súčin počtu km, ktoré vozidlo prešlo na nakládku a sumy 0,50 EUR, maximálne však 100,- EUR za objednávku.
- 2.5 Dopravca nie je oprávnený plniť svoj záväzok zo Zmluvy a/alebo týchto VZP prostredníctvom ďalšieho dopravcu resp. tretej osoby, pokiaľ sa s DHL písomne vopred nedohodne inak.

3 Nakládka

- 3.1 Dopravca je povinný pristiaviť požadovaný typ vozidla vrátane zodpovedajúceho technického vybavenia a iných doplnkov na nakládku v mieste a v čase určenom v Zmluve.
- Za neskoré pristenie vozidla na nakládku, alebo pristenie vozidla nespĺňajúceho špecifikáciu určenú v Zmluve a/alebo VZP má DHL právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške ceny príslušnej prepravy. V prípade porušenia tejto povinnosti 3x v priebehu 30 dní je DHL oprávnená odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP.
- 3.2 Dopravca je povinný zabezpečiť, aby k nakládke boli pristené len plne natankované vozidlá a je povinný mať k dispozícii zaistovacie materiály na upevnenie nákladu podľa prepravovaného druhu tovaru.
- 3.3 Dopravca sa zaväzuje, že na prepravy použije iba spoľahlivých a bezúhonných vodičov a spolujazdcov bez záznamu v registri trestov, toto platí aj pre všetkých jeho subdodávateľov.
- 3.4 Dopravca je povinný skontrolovať tovar na prepravu podľa nákladného listu CMR a dodacieho listu a spôsob uloženia zásielky na vozidle. Každá nezrovnalosť (poškodenie, chýbajúci tovar, rozdiel v nakladanom množstve tovaru oproti množstvu uvedenému v Zmluve a pod.) musí byť Dopravcom okamžite nahlásená zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivce prepravy, a uvedená aj na nákladnom liste CMR. Ak nie je umožnená vodičovi Dopravcu účasť pri nakládke tovaru, je **vodič povinný ihneď oznámiť túto skutočnosť** zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivce prepravy **a písomne zaznamenať túto skutočnosť (výhradu) na originálnom nákladnom liste CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo na nákladnom liste v prípade vnútroštátnej prepravy**. Takáto výhrada musí byť formulovaná spôsobom nezakladajúcim pochybnosti o jej podstate a to napr. „Nepripustený k nakládke“ alebo „Neumožnená prítomnosť vodiča pri nakládke“, atď., nie však všeobecné formulácie typu „Nepřítomný při nakládce“ a pod.
- 3.5 Dopravca je povinný zabezpečiť, že po nakládke bude vozidlo ihneď uzamknuté vodičom, ktorý zodpovedá za jeho uzamknutie a zaplombované treťou nezávislou osobou a/alebo bezpečnostnou službou, okrem prípadov, ak klient DHL výslovne nepožaduje plombovanie vozidla. Dopravca zodpovedá za bezpečnosť naloženého tovaru od momentu keď je ukončená nakládka, vozidlo bolo zamknuté a v stanovených prípadoch zaplombované. V prípade, ak je vodič po nakládke povinný opustiť a nechať vozidlo v mieste nakládky, je Dopravca povinný zabezpečiť, aby vodič spolupracoval a plnil pokyny a inštrukcie bezpečnostného personálu v mieste nakládky.
- Porušenie povinností/ktorejkoľvek z nich podľa ustanovení tohto bodu VZP sa považuje za závažné porušenie povinností Dopravcu a hrubú nebanlivosť Dopravcu, pričom DHL má právo odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP a/alebo právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty do výšky **1.000,- EUR** za každé jednotlivé porušenie povinností.
- 3.6 Nároky Dopravcu v súvislosti s nadmerným čakaním pri nakládke z dôvodov na strane DHL alebo na strane klienta DHL sú upravené v dodatkoch k VZP alebo v jednotlivých Zmluvách. Pokiaľ Zmluva alebo Dodatok k VZP neobsahuje úpravu nárokov v súvislosti s nadmerným čakaním na nakládku, platí nasledovné: pokiaľ Dopravca čakal na nakládku dlhšie ako 24 hodín, má nárok na zaplatenie stojného vo výške 10,- EUR za každú hodinu presahujúcu 24 hodín, maximálne 150 EUR za prepravu.

- 3.7 Nahradenie Dopravcom potvrdeného vozidla iným vozidlom je prípustné len s predchádzajúcim písomným súhlasom DHL (napríklad v prípade technickej poruchy atď).
- 3.8 Dopravca je povinný bezodkladne po odchode vozidla z miesta nakládky informovať o odchode zamestnanca DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy. Dopravca je tiež povinný zadať čas nakládky do systému FEC (internetový portál pre zaznamenávanie dát k prepravám, ďalej len „FEC“), a to nie neskôr ako v deň nakládky. V prípade porušenia tejto povinnosti má DHL právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky 20 EUR za každý jednotlivý prípad porušenia.

4 Tranzit

- 4.1 Dopravca zodpovedá za celistvosť bezpečnostného uzáveru / plomby / **colného lana** počas celej doby prepravy a odstrániť túto plombu môže iba poverený zamestnanec miesta vykládky a je prísne zakázané aby túto odstránil vodič, aj keď bude požiadaný povereným zamestnancom miesta vykládky.
- 4.2 Pokiaľ je plomba narušená zástupcom polície alebo colnice pre účely kontroly, Dopravca je povinný zabezpečiť písomné vyjadrenie/potvrdenie colnice/polície o narušení plomby a jeho dôvodoch, a Dopravca je ihneď povinný písomne oznámiť túto skutočnosť zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy spolu s číslom novej plomby.
- 4.3 Dopravca je povinný fyzicky skontrolovať celistvosť plomby, colného lanka, zámkov a nákladného priestoru po každej prestávke v jazde počas vykonávania prepravy. V prípade, že objaví porušenú plombu, colné lanko, záмок alebo plachtu je povinný ihneď nahlásiť túto skutočnosť zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy spolu s číslom porušenej plomby.
- 4.4 Dopravca nesmie bez predchádzajúceho písomného súhlasu DHL po naložení tovar prekladať do iného vozidla, ani inak s ním manipulovať.
- 4.5 Porušenie povinností/ktorejkoľvek z nich podľa ustanovení tohto článku VZP sa považuje za závažné porušenie povinností Dopravcu a hrubú nedbanlivosť Dopravcu, pričom DHL má právo odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP a/alebo právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty do výšky **1.000,- EUR** za každé jednotlivé porušenie povinnosti.

5 Príjazd a vykládka

- 5.1 Dopravca je povinný pristaviť vozidlo u príjemcu na vykládku v čase určenom v Zmluve. Za neskoré pristavenie vozidla na vykládku je DHL oprávnená požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške ceny príslušnej prepravy. V prípade porušenia povinnosti podľa prvej vety tohto bodu VZP 3x v priebehu 30 dní je DHL oprávnená odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP.
- 5.2 Dopravca je povinný oznámiť telefonicky alebo formou SMS zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy príchod k príjemcovi na vykládku. V prípade, že príjemca odmieta prevziať zásielku, Dopravca ihneď kontaktuje zamestnanca DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy a čaká na ďalšie inštrukcie, podľa ktorých je povinný ďalej postupovať. Vyložiť tovar na inom mieste bez informovania a predchádzajúceho písomného súhlasu DHL je prísne zakázané. Vykládka sa realizuje u príjemcu, vodič Dopravcu musí byť prítomný pri vykládke. Ak príjemca nepovolí prítomnosť vodiča Dopravcu pri vykládke, tento musí urýchlene informovať zamestnanca DHL ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy a čakať na ďalšie pokyny. Vykládka sa v takom prípade nemôže začať bez súhlasu DHL. Nedodržanie ustanovení tohto bodu VZP sa považuje za závažné porušenie povinností Dopravcu, pričom DHL má právo odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP a/alebo právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty **do výšky ceny príslušnej prepravy** za každé jednotlivé porušenie povinnosti.
- 5.3 Nároky Dopravcu v súvislosti s nadmerným čakaním pri vykládke z dôvodov na strane DHL alebo na strane klienta DHL a sú upravené v dodatkoch k VZP alebo v jednotlivých Zmluvách. Pokiaľ Zmluva alebo Dodatok k VZP neobsahuje úpravu nárokov v súvislosti s nadmerným čakaním na vykládku, platí nasledovné: pokiaľ Dopravca čakal na vykládku dlhšie ako 24 hodín, má nárok na zaplatenie stojného vo výške 10,- EUR za každú hodinu presahujúcu 24 hodín, maximálne 150,- EUR za prepravu.
- 5.4 Dopravca zabezpečí, aby príjemca podpísal a opečiatkoval nákladný list CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo nákladný list v prípade vnútroštátnej prepravy a doplnil dátum prevzatia tovaru. V prípade, že príjemca nedisponuje pečiatkou, dopravca zabezpečí, aby príjemca k podpisu pripojil čitateľne svoje meno a priezvisko. Prípadné poškodenie tovaru alebo chýbajúce množstvo musí byť presne špecifikované čo do množstva tovaru a druhu podľa nákladného listu alebo nákladného listu CMR a dodacieho listu: všeobecné poznámky sú neakceptovateľné (napr. "podpísané za podmienky následnej finálnej kontroly" alebo "podrobná kontrola nebola možná"). V prípade akýchkoľvek poznámok v CMR v prípade medzinárodnej prepravy, alebo v nákladnom liste v prípade vnútroštátnej prepravy musí tieto podpísať príjemca aj vodič vlastnoručne, pričom sú povinní pripojiť podpis k miestu, kde bola poznámka vykonaná a tiež je povinný uviesť dátum, kedy bola poznámka vykonaná.
- 5.5 Dopravca je povinný bezodkladne telefonicky resp. prostredníctvom SMS informovať zamestnanca DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy o ukončení vykládky. Dopravca je tiež povinný zadať čas vykládky do systému FEC, a to nie neskôr ako v deň vykládky. V prípade porušenia tejto povinnosti má DHL právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky 20 EUR za každý jednotlivý prípad porušenia.

6 Zvláštne prípady

- 6.1 Všetky oneskorenia a mimoriadne udalosti pri pristavení vozidla, nakládke, odchode, prepravnom čase, vo vykládke a iné mimoriadne udalosti počas prepravy je Dopravca povinný bezodkladne oznámiť, zdôvodniť a zdokladovať zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy. Porušenie tejto povinnosti zakladá oprávnenie DHL požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky **1000,- EUR** za každé jednotlivé porušenie povinnosti a/alebo právo odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv a/alebo VZP.
- 6.2 Každá nezrovnalosť týkajúca sa prepravovaného tovaru (poškodenie, strata, chýbajúci tovar, atď.) musí byť ihneď oznámená zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy, okrem toho musí byť do 12 hodín od jej vzniku nahlásená aj v písomnej forme podľa bodu 6.3 VZP a dokladovaná oficiálnym dokumentom (t.j. policajná správa, fotografie, poznámky na CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo na nákladnom liste v prípade vnútroštátnej prepravy, príkaz príjemcu a pod.). V prípade, že Dopravca nesplní túto povinnosť riadne a včas, DHL má právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky **50% z dohodnutej ceny príslušnej prepravy**. Ak vodič musí pokračovať ďalej až do miesta vykládky, musí mať po celý čas k dispozícii škodový zápis resp. policajnú správu spolu s dôkazovým materiálom /napr. spolu s fotografiami škodovej udalosti/.
- 6.3 V prípade vzniku škodovej resp. akejkoľvek poistnej udalosti je Dopravca povinný poskytnúť DHL všetky informácie ohľadne tejto udalosti v rozsahu a spôsobom stanoveným v Prílohe č. 2 VZP „Inštrukcie pre Dopravcu v prípade poistnej udalosti“ ako aj poskytnúť všetky ostatné informácie, o ktoré DHL požiada a to v rozsahu, v lehotách a spôsobom požadovaným DHL.

7 Dôkaz o dodaní (POD)

- 7.1 Dopravca je povinný:
- 7.1.1 Najneskôr do troch pracovných dní po vykládke doručiť faxom, alebo e-mailom v naskenovanej podobe do DHL príjemcom potvrdený nákladný list CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo nákladný list v prípade vnútroštátnej prepravy. Dopravca je tiež povinný potvrdený nákladný list CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo nákladný list v prípade vnútroštátnej prepravy v naskenovanej podobe uložiť do systému FEC najneskôr do siedmich pracovných dní po vykládke. V prípade porušenia tejto povinnosti má DHL právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty až do výšky 20 EUR za každý jednotlivý prípad porušenia.
- 7.1.2 Doručiť originál príjemcom potvrdeného nákladného listu CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo originál príjemcom potvrdeného nákladného listu v prípade vnútroštátnej prepravy, originál Dopravcom potvrdenej objednávky prepravy a ostatné doklady k preprave do DHL najneskôr do 15 dní po vykládke. V prípade omeškania so splnením povinnosti podľa predchádzajúcej vety sa predlžuje lehota splatnosti faktúry o dobu, o ktorú bol Dopravca v omeškaní a DHL má právo požadovať od Dopravcu zaplatenie zmluvnej pokuty do výšky **200,- EUR**.

8 Cena prepravy a platobné podmienky

- 8.1 V cene prepravy podľa Zmluvy sú okrem ceny samotnej prepravy a s tým súvisiacich nákladov zahrnuté aj:
- 8.1.1 všetky cestné a/alebo iné obdobné dane a poplatky, vrátane poplatkov za parkovanie, ktoré Dopravca vynaloží pri preprave podľa Zmluvy a týchto VZP,
- 8.1.2 dohodnutý príplatok podľa Čl.24 Dohovoru CMR, ak ide o medzinárodnú dopravu,
- 8.1.3 náklady na vybavenie vozidiel a zabezpečenie vodičov, aby boli splnené všetky podmienky a vykonanie prepravy podľa týchto VZP a/alebo Zmluvy.
- 8.2 Dopravca zasiela DHL faktúry (dvojmo) za vykonané prepravy, spolu s originálom Dopravcom potvrdenej objednávky prepravy, najneskôr do 15 dní odo dňa, kedy bol tovar dodaný príjemcovi. DHL zabezpečí úhradu v konkrétnom termíne podľa DHL platobného kalendára v lehote do 60 dní od doručenia faktúry, originálu Dopravcom potvrdenej objednávky prepravy a originálu príjemcom potvrdeného nákladného listu CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo originálu príjemcom potvrdeného nákladného listu v prípade vnútroštátnej prepravy. V prípade, ak posledný deň lehoty splatnosti faktúr pripadne na deň pracovného pokoja alebo sviatkov, DHL dá príkaz na úhradu faktúry v najbližší platobný termín podľa DHL platobného kalendára nasledujúci po dni pracovného pokoja resp. sviatku.
- V prípade, ak je preprava podľa Zmluvy spojená s vývozom alebo dovozom tovaru do/z tretích krajín je podľa § 47, resp. § 48 zákona 222/2004 Zákona o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov oslobodená od DPH, je Dopravca povinný túto skutočnosť uviesť na faktúre.
- 8.3 DHL môže Dopravcovi odsúhlasiť platbu skôr (Skontoplatba) výlučne v prípade ak Dopravca nemá od DHL pridelené tankovacie karty, za nasledovných podmienok:
- 8.3.1 Dopravca doručí osobne alebo poštou originál príjemcom potvrdeného nákladného listu CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo originál príjemcom potvrdeného nákladného listu v prípade vnútroštátnej prepravy, originál Dopravcom potvrdenej objednávky prepravy, aj s originálom faktúry (dvojmo) za vykonanú prepravu na príslušnú divíziu DHL.

- 8.3.2 Faktúra za vykonanú prepravu musí **obsahovať cenu dla objednávky, výpočet sconta -4% a výslednú sumu bez DPH** už nižšiu o 4% ako je uvedené v príslušnej Zmluve. Úhrada do 7 dní od doručenia faktúry.
- 8.3.3 Faktúra za vykonanú prepravu musí **obsahovať cenu dla objednávky, výpočet sconta -2.5% a výslednú sumu bez DPH** už nižšiu o 2,5% ako je uvedené v príslušnej Zmluve. Úhrada do 14 dní od doručenia faktúry.
- 8.3.4 Faktúra za vykonanú prepravu musí **obsahovať cenu dla objednávky, výpočet sconta -1.5% a výslednú sumu bez DPH** už nižšiu o 1,5% ako je uvedené v príslušnej Zmluve. Úhrada do 21 dní od doručenia faktúry.
- 8.4 Faktúry sú splatné v lehote splatnosti podľa bodu 8.2 týchto VZP a súčasne za podmienky, že spĺňajú všetky náležitosti požadované všeobecne záväznými právnymi predpismi, budú obsahovať číslo objednávky DHL a budú k nim priložené nákladné listy CMR v prípade medzinárodnej prepravy alebo nákladné listy v prípade vnútroštátnej prepravy, potvrdené príjemcom za všetky účtované prepravy, priložený podpísaný originál objednávky prepravy a ostatných dokladov k prepravám.
- 8.5 Faktúry, ktoré nie sú vystavené v súlade s týmito VZP a/alebo Zmluvou budú Dopravcovi vrátené, pričom lehota ich splatnosti podľa bodu 8.2 týchto VZP začne plynúť až dorúčením faktúry vystavenej v súlade so Zmluvou a týmito VZP.
- V prípade, ak nesúlad vystavenej faktúry so Zmluvou resp. týmito VZP spočíva výlučne v nesprávne určenej lehote splatnosti faktúry, DHL uhradí faktúru v lehote splatnosti určenej podľa bodu 8.2 týchto VZP bez povinnosti vrátiť Dopravcovi faktúru na prepracovanie resp. bez akýchkoľvek iných oznamovacích povinností voči Dopravcovi. V prípade omeškania Dopravcu s vystavením a dorúčením faktúry v lehote podľa bodu 8.2 týchto VZP je DHL oprávnená požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty do výšky **150,- EUR**.
- 8.6 DHL má právo vyžiadať od Dopravcu akékoľvek iné dokumenty spojené s prepravou, ktoré sú vyžadované tretími osobami (napr. daňovými, colnými orgánmi, klientom a iné.) a/alebo príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a Dopravca má povinnosť takto vyžiadané dokumenty doručiť DHL do 10 dní od ich vyžiadania resp. v kratšej lehote, ktorá je požadovaná od DHL treťou osobou.
- 8.7 Pokiaľ pri uskutočnení prepravy dôjde k poškodeniu, krádeži alebo strate zásielky alebo ku omeškaniu s dodaním zásielky je DHL oprávnená predĺžiť lehotu splatnosti záväzkov voči Dopravcovi v sumárnej hodnote zodpovedajúcej očakávanej výške škody a to až do vyriešenia škodovej udalosti, najviac však o 180 dní.
- 8.8 V prípade omeškania s úhradou faktúry vystavenej v súlade so Zmluvou a týmito VZP si Dopravca môže uplatniť právo na úrok z omeškania vo výške podľa všeobecne záväzných predpisov.
- 8.9 Dopravca nie je oprávnený jednostranne započítať akúkoľvek pohľadávku vzniknutú voči DHL podľa Zmluvy a/alebo týchto VZP alebo v súvislosti Zmluvou a/alebo týmito VZP alebo službami poskytovanými podľa Zmluvy a/alebo týchto VZP s pohľadávkou DHL vzniknutou voči Dopravcovi.
- 8.10 Dopravca nie je oprávnený bez predchádzajúceho písomného súhlasu DHL postúpiť akúkoľvek pohľadávku vzniknutú voči DHL podľa Zmluvy alebo týchto VZP alebo v súvislosti so Zmluvou alebo týmito VZP alebo službami poskytovanými podľa Zmluvy alebo VZP.
- 8.11 V prípade udelenia písomného súhlasu DHL na postúpenie pohľadávky je Dopravca oprávnený postúpiť pohľadávku výlučne v prípade a len za podmienky, že právo DHL na započítanie pohľadávky DHL voči postúpenej pohľadávke zostane zachované a že DHL bude bez akýchkoľvek predchádzajúcich oznamovacích či iných povinností voči postupníkovi či postupcovi oprávnená započítať svoje pohľadávky voči postúpenej pohľadávke a tiež výlučne v prípade a len za podmienky, že právo DHL podľa bodu 8.7 týchto VZP zostane zachované a že ďalšie postúpenie pohľadávky postupníkom bude vylúčené. V prípade, ak zmluva, na základe ktorej dôjde k postúpeniu pohľadávky, nebude obsahovať podmienky uvedené v predchádzajúcej vete, súhlas DHL s postúpením sa považuje za neudelený.
- 8.12 Zmluvné strany vyhlasujú, že lehoty splatnosti peňažných záväzkov vzájomne dojednané v týchto VZP nepovažujú za nekalú obchodnú podmienku ani nekalú obchodnú prax v zmysle § 369d Obchodného zákonníka SR a to vrátane dojednania podľa bodu 8.7. týchto VZP.
- 8.13 Dopravca sa zaväzuje dodržiavať daňovoprávne predpisy, najmä avšak nielen daňovoprávne predpisy v oblasti dane z pridanej hodnoty, konať, postupovať a plniť svoje zákonné a zmluvné povinnosti tak, aby nesplnil dôvody na evidovanie a/alebo nebol evidovaný v Zozname platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie dane z pridanej hodnoty vedenom Finančným riaditeľstvom SR (ďalej len „Zoznam“). V prípade, ak Dopravca poruší povinnosti podľa prvej vety a/alebo bude evidovaný v Zozname, je povinný zaplatiť DHL zmluvnú pokutu vo výške 20% z fakturovaného základu dane zo všetkých fakturovaných súm, ktoré má DHL Dopravcovi uhradiť podľa faktúr po zverejnení a počas zverejnenia Dopravcu v Zozname (ďalej len „Faktúry“) a to aj v prípade, ak porušenie povinností Dopravca nezavinil.
- 8.14 Pohľadávky DHL je DHL oprávnená v každom jednotlivom prípade automaticky započítať s pohľadávkou (aj nesplattnou) Dopravcu ktorú má voči DHL, s čím obe strany bez výhrad vyslovujú svoj výslovný a neodvolateľný súhlas.

9 Bezpečnostné inštrukcie/pravidlá

- 9.1 Dopravca je povinný dodržiavať všetky všeobecne záväzné bezpečnostné predpisy a pravidlá platné na území Slovenskej republiky, ako aj na území všetkých krajín, cez ktoré sa preprava k príjemcovi tovaru bude uskutočňovať, ako aj dodržiavať/zabezpečiť dodržiavanie Prílohy č.1 Bezpečnostné pokyny DHL pre vodičov Dopravcu (ďalej len „Bezpečnostné

pokyny“), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy a týchto VZP a dodržiavať ostatné ustanovenia týchto VZP a/alebo bezpečnostné inštrukcie DHL, ktoré majú vplyv na bezpečnosť prepravy a tovaru. Dopravca je povinný počas celej prepravy prijímať všetky nevyhnutné opatrenia na ochranu prepravovaného tovaru.

- 9.2 Dopravca je povinný zabezpečiť, aby všetci jeho vodiči a vodiči schválených subdodávateľov ktorých služby využije na zabezpečenie preprav na ktoré sa vzťahujú tieto VZP svojim podpisom potvrdili, ovládali a uplatňovali všetky Bezpečnostné pokyny uvedené v prílohe č. 1. týchto VZP. Vodiči sú povinní skontrolovať, či majú vo vozidle kartu „SECURITY NOTICE“ a musia vedieť, v ktorých prípadoch a ako sa ňou majú prezentovať. Dopravca sa ďalej zaväzuje oboznámiť sa s akoukoľvek vykonanou zmenou alebo doplnením obsahu Bezpečnostných pokynov.
- 9.3 Dopravca je povinný určiť vodičovi parkoviská, na ktorých je povolené parkovanie/zastavenie vozidla. Dopravca berie na vedomie, že je vhodné, aby pri určení parkovísk po zvážení všetkých okolností vykonanom s odbornou starostlivosťou prednostne použil parkoviská zo Zoznamu odporúčaných parkovísk DHL a ak zváži, že to nie je možné alebo vhodné, parkoviská ktoré sú osvetlené, majú kontrolovaný vstup a výstup, oplotenie, 24/7 stráženie, zabezpečené priemyselnými kamerami a sú platené.
- 9.4 Dopravca je povinný nariadiť vodičom po opustení areálu nakládky, okamžite smerovať do miesta určenia v prípadoch celovozovej FTL prepravy, Dopravca je povinný zabezpečiť, aby vodiči neparkovali/nezastavili vozidlo mimo parkovísk, ktoré im Dopravca určil. Dopravca je povinný nariadiť vodičom, že v prípade zastavenia alebo parkovania vozidla sa nesmú vzdialiť od vozidla s výnimkou vykonania osobnej potreby vodiča. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby sa vodič vždy uistil, že vozidlo je uzamknuté.
- 9.5 Dopravca je povinný zabezpečiť, aby vodiči plnili oznamovacie povinnosti podľa týchto VZP a ich dodatkov aj vo vzťahu k monitorovaciemu centru DHL v prípade, keď táto povinnosť vyplýva z jednotlivých ustanovení pre vykonávaný druh prepravy. Dopravca je povinný vodiča na tieto oznamovacie povinnosti osobitne upozorniť.
- 9.6 Dopravca je zodpovedný za:
- dodržiavanie zákazu akejkoľvek manipulácie s tovarom pokiaľ na to nie je pokyn vydaný zamestnancom DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy a to v písomnej forme,
 - bezodkladné nahlásenie straty, odcudzenia alebo zmeny EČV návesu alebo ťahača zamestnancovi DHL, ktorý vystavil objednávku jednotlivej prepravy
 - to, že pokiaľ vodič nemôže z preukázateľných objektívnych dôvodov vykonať prepravu podľa trasy, ktorú mu určil Dopravca, tak zabezpečí, že jeho vodič použije na prepravu tovaru z miesta nakládky na miesto vykládky len najkratšiu a najbezpečnejšiu verejnú cestu pre motorové vozidlá,
 - že označenie návesu nesmie vykazovať znaky, že sa jedná o prepravu tovaru s vysokou hodnotou
- 9.7 Nedodržanie Bezpečnostných pokynov, bezpečnostných pravidiel a inštrukcií ako aj ďalších inštrukcií a pravidiel DHL a povinností Dopravcu ktoré majú vplyv na bezpečnosť prepravy a tovaru bude považované za závažné porušenie povinností Dopravcu, za hrubú nedbanlivosť Dopravcu a nedodržanie podmienok Zmluvy a týchto VZP a DHL bude oprávnená odstúpiť od ktorejkoľvek a/alebo všetkých Zmlúv s Dopravcom a/alebo VZP.

10 Zodpovednosť, náhrada škody a odškodnenie

- 10.1 Pokiaľ v Zmluve nie je uvedené inak, ak v dôsledku straty, poškodenia alebo akéhokoľvek iného znehodnotenia Dopravcom prepravovaného tovaru, prípadne jeho časti, vznikne škoda, na zodpovednostný vzťah sa budú aplikovať
- 10.1.1 ustanovenia Dohovoru CMR v prípade medzinárodnej prepravy
- 10.1.2 v prípade vnútroštátnej prepravy príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka SR.
- 10.2 Dopravca je povinný uhradiť DHL akúkoľvek a všetku škodu, ktorá vznikla po prevzatí tovaru Dopravcom až do vydania tovaru príjemcovi. V prípadoch medzinárodnej prepravy, kedy bola škoda spôsobená (resp. vznik škody súvisel s) úmyselne, z nedbanlivosti, nedostatočnou odbornou starostlivosťou o tovar resp. jej zanedbaním, technickými poruchami na vozidle použitom na prepravu, porušením pravidiel cestnej premávky, nedodržaním bezpečnostných pravidiel alebo porušením Zmluvy alebo VZP a iných obdobných prípadoch, uplatní sa zodpovednosť podľa čl.29 dohovoru CMR.
- 10.3 Škodu je Dopravca povinný uhradiť DHL v lehote do 15 dní odo dňa keď mu bude doručená písomná výzva na jej uhradenie.
- 10.4 Dopravca je povinný byť poistený v rámci CMR - v prípade ak vykonáva medzinárodnú nákladnú cestnú prepravu a v prípade, ak vykonáva vnútroštátnu prepravu je povinný mať poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní vnútroštátnej nákladnej cestnej prepravy počas celej doby účinnosti VZP na škody do výšky:

Nosnosť vozidla v tonách:	Od 0 do 1,4	od 1,5 do 3,9	od 4 do 6,4	od 6,5 do 12	od 12,1 do 24
Rozsah poistného plnenia*:	15 000 €	40 000 €	60 000 €	125 000 €	240 000 €

*na jeden prípad škody

Súčasne musí byť Dopravca poistený počas celej doby účinnosti VZP proti odcudzeniu v tej istej výške ako CMR poistenie.

Kópiu poistiek a potvrdenie úhrady za ne je Dopravca povinný odovzdať DHL pri podpísaní týchto VZP a kedykoľvek na vyzvanie DHL počas účinnosti týchto VZP a to v lehote do 2 dní od vyzvania. Dopravca je v prípade skončenia platnosti poistnej zmluvy počas účinnosti týchto VZP povinný doručiť DHL doklad o uzatvorení novej poistnej zmluvy a doklad o úhrade poistného a to v lehote do 3 dní od skončenia platnosti poistnej zmluvy.

Úpravy maximálnej výšky poistného plnenia musia byť vopred písomne odsúhlasené s DHL. Dopravca je povinný bezodkladne informovať DHL o všetkých podstatných skutočnostiach majúcich vplyv na poistenie Dopravcu.

- 10.5 Pri určení výšky škody na poškodenom, stratenom, odcudzenom alebo inak znehodnotenom tovare sa vychádza z ceny tovaru podľa tovarovej faktúry a v prípade, ak nebola vystavená, z iných relevantných dokladov preukazujúcich hodnotu tovaru.
- 10.6 Ak v dôsledku porušenia týchto VZP alebo Zmluvy alebo v dôsledku iného konania/nekonania alebo opomenutia Dopravcu poruší DHL akúkoľvek zákonnú alebo zmluvnú povinnosť vyplývajúcu zo zmlúv uzatvorených medzi DHL a zákazníkom DHL týkajúcu sa prepravy alebo tovaru prepravovaného na základe Zmluvy, a DHL v dôsledku toho vznikne škoda, resp. bude musieť vynaložiť výdavky, ktoré by inak vynaložiť nemusela, napr., nie však výlučne tým, že jej vznikne povinnosť platiť zmluvne alebo zákonom stanovené sankcie a/alebo škodu spôsobenú zákazníkovi alebo tretej osobe, zaväzuje sa Dopravca odškodniť DHL a nahradiť DHL všetky náklady a výdavky spojené s takým porušením, sankciami a/alebo zodpovednosťou za škodu, resp. výdavkami, ktoré by DHL inak vynaložiť nemusela, a to najneskôr do 15 dní od doručenia písomnej výzvy DHL Dopravcovi na uhradenie. Tento záväzok Dopravcu pretrvá i po ukončení účinnosti Zmluvy a VZP.
- 10.7 Obe zmluvné strany sa zaväzujú aktívne spolupracovať pri riešení škodových a poistných udalostí.
- 10.8 V prípade, ak Dopravca zodpovedá za škodu, DHL je oprávnená požadovať od Dopravcu zaplatenie paušalizovaného poplatku vo výške 20,- EUR za každú jednotlivú škodovú udalosť, predstavujúceho náklady DHL na administratívne vybavenie škodovej udalosti.
- 10.9 Dopravca vyhlasuje, že nevykonával ani nevykoná nič, čo by bolo v rozpore s ustanoveniami zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov alebo čo by viedlo k ich porušeniu, ani takéto konanie neumožnil ani neumožní a nevykoná nič, čo by mohlo viesť k vzniku zodpovednosti DHL za porušenie ustanovení uvedeného zákona. DHL je oprávnená kedykoľvek bez predchádzajúceho oznámenia skontrolovať dodržiavanie akýchkoľvek ustanovení tohto bodu. Dopravca sa zaväzuje poskytnúť DHL kedykoľvek, bez zbytočného odkladu, na základe písomného požiadania, prehlásenie Dopravcu, že neporušuje zákaz nelegálneho zamestnávania a/alebo nelegálnej práce. Dopravca sa zaväzuje informovať DHL bezodkladne o každom zistenom prípade nelegálneho zamestnávania a/alebo nelegálnej práce, ktorý zistí príslušný kontrolný orgán. Dopravca zodpovedá DHL za škodu spôsobenú porušením povinností podľa tohto bodu a je povinný nahradiť DHL akékoľvek výdavky, ktoré jej vzniknú v súvislosti so zodpovednosťou za nelegálne zamestnávanie.

11 Rozhodné právo a spory

- 11.1 Právne vzťahy vyplývajúce z týchto VZP a/alebo Zmluvy a vzťahy v týchto VZP a/alebo Zmluve neupravené a prípadné spory v prípade vnútroštátnej prepravy budú riešené podľa ustanovení Obchodného zákonníka SR a v prípade medzinárodnej prepravy budú riešené podľa ustanovení Dohovoru CMR a podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky.

12 Spoločné a záverečné ustanovenia

- 12.1 V prípadoch výslovne ustanovených v týchto VZP oznamovacie a informačné povinnosti Dopravcu a vodičov voči DHL podľa týchto VZP a/alebo Zmluvy realizuje Dopravca a/alebo vodič vo forme stanovenej týmito VZP a/alebo Zmluvou na kontaktné údaje zamestnanca DHL, ktorý vystavil objednávku na vykonanie jednotlivcej prepravy (kontaktné údaje zamestnanca DHL sú uvedené v objednávke) alebo zamestnanca, ktorý ho zastupuje na základe písomného oznámenia DHL. V prípade, ak tieto VZP a/alebo Zmluva vyžadujú splnenie oznamovacej resp. informačnej povinnosti voči monitorovaciemu centru DHL, Dopravca a/alebo vodič splní svoju povinnosť oznámením na kontaktné údaje monitorovacieho centra DHL uvedené v Prílohe č.1 alebo v dodatkoch k VZP.
- 12.2 Ak v týchto VZP a/alebo Zmluve nie je ustanovené inak, písomnosti podľa Zmluvy a/alebo týchto VZP sa doručujú výlučne na adresu zmluvnej strany uvedenú v týchto VZP. Pokiaľ sa majú písomnosti doručovať na inú adresu zmluvnej strany, je povinná zmluvná strana, ktorá zmenila adresu uvedenú v týchto VZP o tom bezodkladne upovedomiť písomne druhú zmluvnú stranu. Zmluvné strany sa dohodli, že písomnosti doručované poštou alebo kuriérom na adresu zmluvnej strany sa považujú za riadne doručené dňom prevzatia písomnosti osobou adresáta oprávnenou na prevzatie písomností. Ak písomnosť adresát neprevzme alebo odmietne prevziať, považuje sa písomnosť za riadne doručenú dňom jej vrátenia odosielateľovi.
- 12.3 V prípade porušenia povinností Dopravcu stanovených týmito VZP a/alebo Zmluvou, má DHL právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty 200,- EUR za každý jednotlivý prípad porušenia povinnosti, pokiaľ nie je v Zmluve alebo týchto VZP stanovená iná výška zmluvnej pokuty.
- 12.4 Ustanoveniami týchto VZP vrátane príloh a dodatkov o zmluvnej pokute nie je dotknutý nárok poškodeného subjektu na náhradu škody v celom rozsahu.
- 12.5 Nárok Dopravcu v súvislosti s nadmerným čakaním na nakládku a/alebo vykládku vždy predstavuje paušalizovaný nárok na náhradu škody s tým spojenej.

12.6 Pri realizácii Zmluvy a plnení povinností Dopravcu môže dochádzať k poskytovaniu, výmene a spracúvaniu osobných údajov medzi DHL a dopravcom napr. o svojich zamestnancoch, kontaktných osobách DHL a dopravcu, ale aj iných subjektov (napr. kontaktné osoby v miestach nakládok a vykládok a pod). Dopravca prehlasuje, že bude pri spracúvaní osobných údajov zabezpečovať súlad s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a to vrátane zabezpečenia zákonnosti spracúvania osobných údajov spoľahnutím sa na vhodný právny základ spracúvania, dostatočného informovania dotknutých osôb o danom spracúvaní, ak je to podľa daných predpisov potrebné a zabezpečením primeranej úrovne bezpečnosti osobných údajov. Dopravca je oprávnený spracovávať osobné údaje len pre účely, pre ktoré mu boli odovzdané DHL. Dopravca zodpovedá za správnosť a aktuálnosť osobných údajov, ktoré poskytne DHL.

V prípade, ak bude podľa okolností spracovania osobných údajov zrejmé, že sa jedná o spracovanie osobných údajov v mene DHL, Dopravca uzavrie pred takýmto spracovaním s DHL osobitnú zmluvu o spracovaní osobných údajov sprostredkovateľom. Osobitne v prípade spracovateľských operácií týkajúcich sa monitorovania vozidiel sa Dopravca zaväzuje splniť dôsledne všetky povinnosti vyplývajúce z príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a podpísať všetky zmluvy, vyhlásenia, dokumenty a vykonať všetky opatrenia a zabezpečenia ako bude potrebné a požadované.

12.7 Ak sa preukáže, že niektoré z ustanovení VZP (alebo jeho časť) je neplatné alebo neúčinné, takáto neplatnosť alebo neúčinnosť nemá za následok neplatnosť alebo neúčinnosť ďalších ustanovení VZP (alebo zostávajúcej časti dotknutého ustanovenia), alebo samotných VZP. V takomto prípade sa obe zmluvné strany zaväzujú bez zbytočného odkladu nahradiť takéto ustanovenie (jeho časť) novým tak, aby bol zachovaný účel, sledovaný uzavretím VZP a dotknutým ustanovením.

12.8 Tieto VZP sú vyhotovené v slovenskom jazyku, pričom v prípade potreby môžu byť vyhotovené aj v inej jazykovej verzii. V prípade nesúladu medzi slovenským, znením a inou jazykovou verzou, je rozhodujúce znenie v jazyku slovenskom.

12.9 Tieto VZP nadobúdajú platnosť dňom 01.06.2023 a účinnosť dňom zverejnenia.

12.10 Neoddeliteľnou prílohou týchto VZP sú prílohy:

1. Príloha č. 1 Bezpečnostné pokyny DHL pre vodičov Dopravcu
2. Príloha č. 2 Inštrukcie pre dopravcu v prípade škodovej / poistnej udalosti
3. Príloha č. 3 Pravidlá správania sa pre dodávateľov skupiny DPDHL
4. Príloha č. 4 Enviromentálne správanie spoločnosti DHL

Zverejnené dňa 01.06.2023